

AN EMPIRICAL ANALYSIS ON PUBLIC HEALTH EXPENDITURE AND SOCIAL WELFARE NEXUS IN TURKEY

Zerrin DÜRRÜ

Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Turkey
durru_zn@hotmail.com

Dündar Murat DEMİRÖZ

İstanbul University, Turkey
dmdemiroz@gmail.com

Abstract:

The increase in per capita income which summarizes economic welfare is addressed as only one component of total welfare. The definition of welfare remains incomplete and criticized, since the measurement of the welfare of a country by national or per capita income defines welfare only with its economic dimension. Therefore, total welfare including economic welfare; It can only reach its maximum with the inclusion of social indicators — which are considered as the new measure of social welfare. The Human Development Index (HDI) is increasingly accepted in assessing social welfare, as human development is a multidimensional assessment (like health, education, and income variables that determine individual living standards). In addition, in the context of the coronavirus epidemic, using the HDI while ranking the COVID resilience among countries provides information about the spread and transmission of the global virus in terms of education and income variable. In the literature, the main inputs for the HDI are generally used as public social sector expenditures (health and education expenditures). It is said that there is a high and significant relationship between the efficiency of the public health system and the level of human development in parallel with the allocated resource, especially in the European Union member countries, which allocate very high amounts of resources for public health expenditures. In studies aimed at determining the relationship between public health expenditures and human development, public health expenditures have significant effects on the level of human development, especially in developing and less developed countries. Moreover, it is included in an integrated component for sustainable development. Whereas in developed countries, it is only claimed that it has a positive effect on the human development index in the long run. As a result, increasing per capita income is predicted as a driving force for future welfare. Besides these inputs, governance quality is also seen as another input motivating social welfare. In empirical study, while HDI variable represents social welfare; public health expenditures and governance index, which shows how sensitive the state is to its people, are also included in the model as explanatory variables. The analysis is applied the data set consists of annual data covering the period 1990-2017 range for Turkey. In the long run, social welfare and public health expenditures, public education expenditures and governance quality have been positively associated. When causality tests are examined; from health spending to social well-being; one-

way causality has been identified from the quality of governance to real per capita income and from per capita real income to public health expenditures.

Keywords: Public Health Expenditure, Public Education Expenditure, Social Welfare, Governance Quality, Cointegration Test, Causality Test.

JEL Codes: H51; H;52; I31

TÜRKİYE’ DE KAMU SAĞLIK HARCAMALARI VE SOSYAL REFAH İLİŞKİSİ ÜZERİNE AMPİRİK BİR UYGULAMA

Özet:

Ekonomik refahı özetleyen kişi başı gelirdeki artış, toplam refahın sadece bir bileşeni olarak ele alınmaktadır. Bir ülkenin ya da ülke içinde yaşayan bireylerin refahının, milli gelir ya da kişi başı milli gelirle ölçülmesi, refahı sadece ekonomik boyutuyla tanımladığı için refah tanımı eksik kalmakta ve eleştirilmektedir. Bu nedenle ekonomik refahı da kapsayan toplam refah; - yeni sosyal refah ölçütü olarak değerlendirilen- sosyal göstergelerin dahil edilmesi ile ancak maksimuma ulaşabilmektedir. İnsani gelişmenin çok boyutlu (bireyin hayat standartlarını belirleyen sağlık, eğitim ve gelir değişkenleri) değerlendirmesi olması nedeniyle İnsani Gelişim Endeksi (İGE), sosyal refahı değerlendirmede giderek daha fazla kabul görmektedir. Ayrıca, koronavirüs salgını bağlamında, ülkeler arasında COVID esneklik sıralaması yapılırken de İGE’ den yararlanılması eğitim ve gelir değişkeni açısından da küresel virüsün yayılım ve bulaşımı hakkında bilgi sunmaktadır. Literatürde İGE için temel girdiler genel olarak, kamu sosyal sektör harcamaları (sağlık ve eğitim harcamaları) olarak kullanılmaktadır. Özellikle, kamu sağlık harcamaları için oldukça yüksek oranlarda kaynak ayıran Avrupa Birliği üye ülkelerinde, kamu sağlık sisteminin etkinliği ve insani gelişim düzeyi arasında ayrılan kaynağa paralel olarak yüksek ve anlamlı bir ilişkinin bulunduğu söylenmektedir. Kamu sağlık harcamaları ve insani gelişim arasındaki ilişkinin tespit edilmesine yönelik çalışmalarda kamu sağlık harcamalarının özellikle gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerin insani gelişmişlik düzeyi üzerinde belirgin etkiler yarattığı ve sürdürülebilir kalkınma için entegre bir bileşen olduğunu buna karşın gelişmiş ülkelerde, kişi başına geliri arttırmada yükseltgen etkide bulunarak ancak uzun dönemde insani gelişim endeksi üzerinde olumlu etki yarattığı ileri sürülmektedir. Neticede kişi başı gelirdeki artış, gelecekteki refah için bir itici güç olarak öngörülmektedir. Bu girdilerin yanında yönetim kalitesi de sosyal refahı motive eden bir başka girdi olarak görülmektedir. Ampirik çalışmada İGE değişkeni, sosyal refahı temsil ederken; kamu sağlık harcamaları ve devletin halkına ne kadar duyarlı olduğunu gösteren yönetim endeksi de açıklayıcı değişkenler olarak modele dahil edilmiştir. Türkiye için 1990-2017 dönem aralığını kapsayan yıllık verilerden oluşan veri seti ile çalışma yapılmıştır. Uzun dönemde sosyal refah ile kamu sağlık harcamaları, kamu eğitim harcamaları ve yönetim kalitesi pozitif ilişkili bulunmuştur. Nedensellik testleri incelendiğinde ise; sağlık harcamalarından sosyal refaha; yönetim kalitesinden kişi başı reel gelire ve kişi başı reel gelirden de kamu sağlık harcamalarına tek yönlü nedensellik tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kamu Sağlık Harcamaları, Kamu Eğitim Harcamaları, Sosyal Refah, Yönetişim Kalitesi, Eşbütünleşme Testi, Nedensellik Testi

JEL Kodları: H51; H;52; I31